

3.6.165 - TVBuONAIR

De natuurlijke habitats in verstedelijkte milieus met elkaar verbinden

1. PROJECTLEIDER

Université Catholique de Louvain

Postcode: 1348

Stad: Louvain-la-Neuve

Land: België

2. PROJECTPARTNERS EN BUDGET

PROJECTPARTNERS	GEBIEDSDEEL	TOTAAL BUDGET	EFRO
Université Catholique de Louvain	WA	454 869,38 EUR	227 434,69 EUR
Parc naturel régional de l'Avesnois	FR	Geassocieerde PP	Geassocieerde PP
Commune de Thuin	WA	Geassocieerde PP	Geassocieerde PP
Commune de Lobbes	WA	Geassocieerde PP	Geassocieerde PP
Direction Générale Opérationnelle de l'Agriculture, des Ressources naturelles et de l'Environnement (DGO3)	WA	Geassocieerde PP	Geassocieerde PP
Direction régionale de l'Environnement, de l'Aménagement et du Logement Nord-Pas-de-Calais/Picardie (DREAL)	FR	Geassocieerde PP	Geassocieerde PP

Nord Nature Bavaisis labellisée CPIE Bocage de l'Avesnois	FR	110 000,07 EUR	55 000,03 EUR
Communauté d'Agglomération Maubeuge Val de Sambre	FR	306 574,94 EUR	153 287,47 EUR
Agence de Développement et d'Urbanisme de la Sambre	FR	120 183,89 EUR	60 091,94 EUR
Espace Environnement	WA	312 647,29 EUR	156 323,64 EUR
Commune d'Erquelines	WA	Geassocieerde PP	Geassocieerde PP
Commune de Jeumont	FR	Geassocieerde PP	Geassocieerde PP
Ville de Maubeuge	FR	Geassocieerde PP	Geassocieerde PP
Commune de Montigny-le- Tilleul	WA	Geassocieerde PP	Geassocieerde PP
Commune de Merbes-le- Château	WA	Geassocieerde PP	Geassocieerde PP
Direction Générale Opérationnelle de l'Aménagement du Territoire, du Logement, du Patrimoine et de l'Energie (DGO4)	WA	Geassocieerde PP	Geassocieerde PP
Contrat de Rivière Sambre et Affluents (CRSA)	WA	Geassocieerde PP	Geassocieerde PP
TOTAAL		1 304 275,57 EUR	652 137,77 EUR

3. OVERZICHT

Het ecologische netwerk van het noordelijke Samberbekken lijkt een uiterst gefragmenteerd gebied waar de nood bestaat om de ecologische corridors te herstellen. De duurzaamheid van dit gemeenschappelijke patrimonium vereist een coördinatie van individuele acties op het hele grensoverschrijdende terrein om het ontstaan van breekpunten in het ecologische netwerk (fragmentatie van habitats) te vermijden die andere acties elders op het territorium kunnen tenietdoen. Het project TVBuONAIR pakt meer specifiek de problematiek rond de fragmentatie in de verstedelijkte milieus aan en gaat zo dus niet alleen in op de vraag naar grensoverschrijdende samenwerking bij het opzetten van projecten voor ecologische coherentie, maar ook op de vraag naar het herintroduceren van natuur in de stad. Naast de uitdaging om de biodiversiteit in stand te houden en te herstellen, komt het er voor dit territorium ook op aan om dit project in te passen in de globale ambitie om het imago van de streek op te krikken, dat sterk samenhangt met het verleden van de staalindustrie. De bedoeling hierbij is om samen met de lokale actoren een grensoverschrijdend algemeen richtschema uit te werken voor het stedelijke groenblauwe netwerk (sGBN) van het noordelijke Samberbekken door:

- de kennis van de diverse actoren van het territorium, van het patrimonium en van het leefmilieu samen te brengen;
- beheers- en planningstools te creëren op het niveau van een grensoverschrijdend stroomgebied;
- de bevolking, de technici en de verkozenen te sensibiliseren en goede praktijken te verspreiden;
- lokale acties te implementeren om de ecosystemen, de biodiversiteit en het ecologische netwerk te bevorderen.

De sociologische en stedenbouwkundige benaderingen die voorzien zijn in het kader van de activiteiten moeten toelaten om de scheiding tussen stad en natuur op te heffen en de noden van de bewoners beter te integreren.

4. BEGIN- EN EINDDATUM VAN HET PROJECT

Begindatum: 01/07/2016

Einddatum: 31/12/2019

5. NAAM VAN DE CATEGORIE STEUNVERLENING

Bescherming en verbetering van de biodiversiteit, natuurbescherming en groene infrastructuur

6. ACTIVITEITENVERSLAG OP 30/06/2017

TVBuONAIR houdt zich bezig met het stedelijke groenblauwe netwerk (sGBN) en heeft vier belangrijke doelstellingen: het bundelen van de kennis van de spelers in de regio, van het erfgoed en van het milieu van het Samberbekken in de grensoverschrijdende regio, de creatie van beheers- en planningsinstrumenten die in de sGBN geïntegreerd zijn, de sensibilisatie van de actoren en het opzetten van plaatselijke acties ten gunste van de biodiversiteit en het ecologische netwerk. De projectpartners van dit project zijn de Communauté d'Agglomération Maubeuge-Val de Sambre (F), Espace Environnement (B), het Agence de l'Urbanisme de la Sambre (F) geleid door het Centre de Recherches et d'Études pour l'Action Territoriale van de Université Catholique de Louvain (B). De gemeentes Maubeuge (F), Jeumont (F), Erquelines (B), Merbes-le-Château (B), Lobbes (B), Thuin (B) en Montigny-le-Tilleul (B), het Parc Naturel Régional de l'Avesnois (F) en het Contrat de rivière Sambre et affluents (B) zijn geassocieerde projectpartners.

Tijdens dit semester hebben de projectpartners zich toegespitst op de ontwikkeling van instrumenten. De diagnose, die samen met de geassocieerde partners werd opgesteld, stelt een gemeenschappelijke weergave van het grensoverschrijdende ecologische netwerk voor. De doelstelling hiervan is de kennis van de Waalse en Franse spelers samenvatten en integreren in het ecologische netwerk om te komen tot een gemeenschappelijke aanpak. De diagnose geeft ook een korte situatieschets en beschrijft de troeven, de zwaktes, de territoriale dynamiek en de impact op de stedelijke biodiversiteit, en ten slotte de uitdagingen van het ecologische netwerk in het stedelijk gebied van het grensoverschrijdende Samberbekken. Verder stelt ze een lijst op van de doelsoorten om de door de plaatselijke actoren gemaakte keuzes te begeleiden bij hun acties ten gunste van het sGBN. Samen met de verschillende door het project TVBuONAIR voorziene instrumenten, moet dit leiden tot de ontwikkeling van het grensoverschrijdende plan van het groenblauwe netwerk en een begeleiding bieden bij de uitvoering van de actieprogramma's. Er werd een prototype gemaakt van de visuele kaart en het ontwerp van de dynamische kaart is voorzien voor eind 2017. Er zal een vaste kaart gedownload kunnen worden van de website van TVBuONAIR. Deze kaart moet niet enkel ondersteuning bieden bij de gemeenschappelijke voorstelling van het ecologische netwerk van het grondgebied, maar ook een echt hulpinstrument zijn bij de besluitvorming, zodat een evenwicht kan gevonden worden tussen natuur en stedelijke ontwikkeling. In de loop van het eerste trimester van 2018 zal een belangrijke testfase georganiseerd worden bij de techniekers van de geassocieerde gemeentes.

De gemeenschappelijke databank die input moet geven voor de kaart zal gekoppeld worden aan de bestaande databanken. De projectpartners hebben hiervoor de volgende mogelijke databanken geïdentificeerd: Natagora, DEMNA en Digital Sirff.

De projectpartners hebben een overeenstemming bereikt over de realisatie van monitoringprotocollen voor een tiental proefsites. Deze protocollen zijn nodig om de doeltreffendheid van de inrichtingen op sites die voor de sGBN in aanmerking komen, te beoordelen. Ze zullen eenvoudig zijn en ingevuld worden door beheerders of omwonenden van de door de projectpartners aangeduide sites. Er wordt ook een statistische opvolging voorzien.

Het charter moet door alle verkozenen van het werkterrein goedgekeurd worden en ondertekend tegen juni 2018. Het zal de gezamenlijke grensoverschrijdende verbintenissen van de verkozenen

van het grondgebied bevatten. Eén project werd door de projectpartners goedgekeurd. De format is eenvoudig en de intenties zijn heel algemeen. Dit project zal het mogelijk maken de aanbevelingen van het vademecum over de integratie van het grensoverschrijdende sGBN in de planningsinstrumenten te sturen. Ook zullen er aanbevelingen uit meerdere vergaderingen over de sGBN in het PLUi (Plan local d'urbanisme intercommunal) geïntegreerd worden.

Momenteel wordt er bestudeerd op welke terreinen in Maubeuge en Jeumont de natuurwaarden hersteld zullen worden. Deze moeten een voorbeeld vormen van de integratie van het GBN in een stedelijke omgeving. Er werden vergaderingen met deze twee gemeenten georganiseerd om vast te leggen op welke sites de natuurwaarden hersteld zullen worden, om de sites te bezoeken en de burgers te betrekken. Tijdens de vergaderingen werd bijzondere aandacht besteed aan de grensoverschrijdende effecten, die met name verzekerd worden door de systematische aanwezigheid van een Waalse projectpartner.

De actieprogramma's worden momenteel uitgewerkt. Er hebben uitwisselingen plaatsgevonden met de gemeentes Thuin, Montigny-Le-Tilleul, Erquelinnes en Merbes-Le-Château om uit te vinden welke acties gevoerd moeten worden ten gunste van de sGBN.

Er vonden meer uitwisselingen plaats met de Contrat de rivière Sambre et affluents (CRSA) en het Pôle de gestion différenciée (Centrum voor gedifferentieerd beheer) om hen te betrekken bij de identificatie van acties ten gunste van de herintroductie van natuur in stedelijke zones.

7. DATUM VAN DE LAATSTE BIJWERKING

30 juni 2017